

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на член 47 став 1 точка 6, член 68 став 2 и член 69 став 1 од Законот за Народната банка на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 158/10 и 123/12) и член 103 став 1 точка 3 од Законот за банките („Службен весник на Република Македонија“ бр. 67/07, 90/09, 67/10 и 26/13), Советот на Народната банка на Република Македонија донесе

ОДЛУКА за изменување на Одлуката за методологија за евидентирање и вреднување на сметководствените ставки и за подготовка на финансиските извештаи

1. Во Одлуката за методологија за евидентирање и вреднување на сметководствените ставки и за подготовка на финансиските извештаи („Службен весник на Република Македонија“ бр. 169/10 и 165/12) се вршат измени во Методологијата.

2. Измените на Методологијата се прилог на оваа одлука и се нејзин составен дел.

3. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

**О бр. 02-15/III-5/2013
28 март 2013 година
Скопје**

**Гувернер
и претседавач
на Советот на Народната банка на
Република Македонија
Димитар Богов**

Прилог

1. Во Методологијата за евидентирање и вреднување на сметководствените ставки и за подготовка на финансиските извештаи, точка 3 потточката 3.9. се менува и гласи:

„ 3.9. Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања

3.9.1. Класификација

Оваа категорија може да се употребува само за земјиште, згради (или дел од згради), опрема и други вредности добиени врз основа на ненаплатени побарувања. Одредено средство се смета за преземено во моментот на стекнување правна основа за запишување на сопственоста.

3.9.2. Признавање

Преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања се признаваат само во случај кога постапките за преземање се законски извршени (стекната е правна основа за запишување на сопственоста). Следниве критериуми мораат да бидат исполнети:

- кредитот, или друго побарување, законски да се смета за намирен во моментот на преземањето на средствата ставени како обезбедување за тој кредит, или за друго побарување, со што критериумите за депривирање на кредитот/побарувањето се исполнети (види поглавје 3.6.);
- сите права и ризици коишто произлегуваат од преземеното средство врз основа на ненаплатени побарувања да ѝ бидат пренесени на банката;
- да биде веројатно дека преземеното средство врз основа на ненаплатени побарувања ќе создаде идни економски користи коишто ќе претставуваат прилив за банката;
- да може веродостојно да се измери вредноста на преземеното средство врз основа на ненаплатени побарувања.

3.9.3. Мерење

Почетно мерење

Преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања првично се признаваат по пониската од:

- набавната вредност, којашто е вредноста наведена во актот донесен од страна на надлежен орган од кој произлегува правната основа за стекнување право на сопственост на банката над преземеното средство; и
- проценетата вредност на преземеното средство важечка на датумот на преземањето, намалена за очекуваните трошоци за продажба

коишто ќе паднат на товар на банката.

Истовремено, побарувањето или делот од побарувањето коешто е намирено со преземеното средство се искнижува од билансот на состојба.

Доколку побарувањето коешто е намирено со преземање хартии од вредност и удели било претходно оштетено, исправката на вредноста (загубата поради оштетување) треба да се ослободи/анулира низ билансот на успех.

При почетното мерење на преземените средства (имот во земјиште, згради, опрема и слично) и други вредности, со исклучок на преземените хартии од вредност и удели, се применуваат одредбите од Одлуката за сметководствениот и регулаторниот третман на преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања.

Доколку за разликата помеѓу набавната вредност и проценетата вредност на преземеното обезбедување, банката направи отпис на делот од побарувањето којшто не е намирен со преземеното средство, се применуваат одредбите за отпис на побарувањата од Одлуката за управување со кредитниот ризик, пропишана од Народната банка.

Последователно мерење

Преземените средства (имот во земјиште, згради, опрема и слично) и други вредности, со исклучок на преземените хартии од вредност и удели, се мерат последователно согласно со Одлуката за сметководствениот и регулаторниот третман на преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања.

Преземените хартии од вредност и удели се мерат последователно според пониската вредност од сметководствената вредност и објективната вредност, намалена за трошоците за продажба. Најмалку еднаш во период од дванаесет месеци, банката е должна да ја преоцени вредноста на преземените хартии од вредност и удели. Во случај кога преоценетата вредност на преземените хартии од вредност и удели е помала од сметководствената вредност намалена за загубите за оштетување признаени во минати периоди, банката е должна да прикаже загуба за оштетување/исправка на вредноста, во висина на разликата помеѓу двете вредности.

Преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања се депризнаваат при продажбата или кога трајно ќе се повлечат од употреба (не се очекуваат идни економски користи).

Остварениот износ над, односно под сметководствената вредност намалена за загубите за оштетување признаени во минати периоди се признава како приход во позицијата „Останати приходи од дејноста“, односно како расход во позицијата „Останати расходи од дејноста“, на денот на продажбата.

3.9.4. Обелоденување

Банката треба да ги обелодени:

- ограничувањата/пречките за остварување на продажбата на преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања (ако има) и сегашната сметководствена вредност на средството;

- остварените приходи и приливи од продажба на преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања;
- усогласувањето на зголемувањата и отуѓувањата за периодот;
- објективната или проценетата вредност на преземените средства врз основа на ненаплатени побарувања или објаснување зошто објективната вредност не може разумно да се определи.

Во моделот на финансиските извештаи за банките треба да се пополни белешката 27 - Преземени средства врз основа на ненаплатени побарувања.

3.9.5. Сметковен план

Група на сметки	Назив на сметката/групата на сметки
06	ПРЕЗЕМЕНИ СРЕДСТВА ВРЗ ОСНОВА НА НЕНАПЛАТЕНИ ПОБАРУВАЊА

“